

СПОРНА ПИТАЊА

ЗАКОН О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ

ИЗВРШЕЊЕ НА ОСНОВУ ВЕРОДОСТОЈНЕ ИСПРАВЕ

- ▶ Закон о електронском фактурисању
(„Сл. гласник РС“ 44/21, 129/21, 138/22 и 92/23)
- ▶ Обавезу издавања електронске фактуре имају:
  - * субјекти приватног сектора
  - * субјекти јавног сектора
  - * добровољни корисници система електронских фактура

Члан 8. Закона о електронском фактурисању

- ▶ Електронска фактура представља **веродостојну исправу** у смислу одредаба Закона о извршењу и обезбеђењу, ако је електронска фактура непосредно од стране пошиљаоца или преко информационог посредника **послата** примаоцу преко система електронских фактура (СЕФ)

Члан 10. став 6. Закона о електронском фактурисању

- ▶ Електронска фактура сматра се достављеном у тренутку издавања.
- ▶ Прихватање или одбијање од стране примаоца не утиче на њено својство веродостојне исправе.

Да ли је уз предлог за извршење на основу електронске фактуре неопходно доставити доказ да је фактура одобрена у СЕФ-у?

- ▶ Електронска фактура представља веродостојну исправу моментом слања.
- ▶ Уз предлог за извршење на основу електронске фактуре није потребно доставити доказ да је иста одобрена.

Да ли се почев од 01.01.2023. године суду може поднети предлог за извршење на основу рачуна који није електронска фактура, иако се ради о исправи издатој поводом извршеног промета роба/услуга између субјеката приватног сектора?

- ▶ Предлог за извршење и поред обавезе одређених субјеката да издају електронске фактуре, може се поднети на основу рачуна који није електронска фактура уз испуњење услова из чл. 52. став 2. тачка 3. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Да ли одштампани примерак електронске фактуре треба да садржи потврду истоветности са оригиналом у складу са чланом 12. став 1. Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању?

- ▶ Уколико се уз предлог за извршење прилаже електронска фактура, која је у систему креирана у ПДФ формату са жигом да је креирана и послата у СЕФ-у, не постоји обавеза издаваоца фактуре да потврди истоветност одштампаног примерка електронске фактуре са оригиналом.

Да ли се електронска фактура може сматрати веродостојном исправом иако приложени папирни облик електронске фактуре не садржи датум и време слања фактуре, ако је приложен одштампан приказ о статусу послате фактуре у СЕФ-у?

- ▶ Чл. 12. Правилника о електронском фактурисању регулише садржину електронске фактуре.
- ▶ Међу обавезним елементима су редни број и датум издавања фактуре.
- ▶ Електронска фактура је веродостојна исправа ако садржи датум издавања.

Да ли се рачун може сматрати веродостојном исправом ако садржи све елементе прописан ечл. 53. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, али не садржи све обавезне податке прописане чланом 42. став 4. тачке 7, 8. и 9. Закона о порезу на додату вредност?

- ▶ Сваки рачун који садржи елементе прописане чланом 53. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу подобна је веродостојна исправа да се на основу исте донесе решење о извршењу, чак и када не садржи све елементе прописане Законом о порезу на додату вредност.

Да ли се исправа приложена уз предлог за извршење може сматрати веродостојном ако садржи све податке из чл. 53. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, али није насловљена као „рачун“ или „рачун-отпремница“ већ само као „отпремница“?

- ▶ Отпремница је документ који доказује да је одређена роба испоручена купцу.
- ▶ Отпремница, без обзира на њену садржину, не би се могла сматрати веродостојном исправом, уколико уз исту није приложен рачун или уколико приложена исправа не представља истовремено рачун и отпремницу.

Да ли је књижно задужење и књижно одобрење послато преко СЕФ-а веродостојна исправа подобна да се на основу ње донесе решење о извршењу? Да ли је књижно задужење веродостојна исправа ако није послато преко СЕФ-а?

- ▶ Чл. 11. Правилника о електронском фактурисању дефинише врсте електронске фактуре.
- ▶ Уколико су ови документи послати кроз систем електронских фактура, они заправо представљају документе о повећању и смањењу, односно врсту електронске фактуре, те као такви могу бити веродостојне исправе подобне да се на основу истих донесе решење о извршењу.

Да ли уредност предлога за извршење поднетог путем електронске поште треба ценити у смислу чл. 157а. Судског пословника и чл. 129. Закона о парничном поступку или у смислу чл. 62а. Закона о извршењу и обезбеђењу?

- ▶ Уредност предлога за извршење поднетог путем електронске поште цени се применом чл. 62а. Закона о извршењу и обезбеђењу, односно применом одредаба Правлника о начину подношења предлога за извршење на основу извршне или веродостојне исправе у електронском облику („Сл. гласник РС“ бр. 30/21).

Да ли се фискални рачун може сматрати веродостојном исправом ако садржи све податке из чл. 53. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу и постоји доказ да је извршни дужник исти примио?

- ▶ Будући да се плаћање добара и услуга врши у тренутку издавања фискалног рачуна,
- ▶ да фискализација има за циљ ефикасну контролу већ оствареног промета,
- ▶ фискални рачун по својој функцији и својствима, не би могао представљати веродостојну исправу на основу које се може донети решење о извршењу, јер исти заправо не представља доказ о потраживању, већ доказ о извршеном промету на мало.

Да ли се опомена послата мејлом на који извршни дужник није одговорио, може сматрати другим писаним доказом да је исти обавештен о насталој обавези у смислу чл. 129. став 3. Закона о парничном поступку?

- ▶ Опoмена послата мејлом може бити доказ да је дужник обавештен о обавези,
- ▶ уколико се уз предлог приложи одштампани електронски запис о дану и часу када је уређај за електронски пренос података забележио да је опомена послата дужнику, назив пошиљаоца и примаоца и назив писмена.

Да ли је чињеница да је рачун на основу кога је поднет предлог за извршење, делимично плаћен, доказ да је извршни дужник обавештен о обавези?

- ▶ Доказ да је дужник обавештен о обавези може бити и извод са рачуна извршног повериоца, из кога се поуздано може утврдити да је извршено делимично измирење обавезе по рачуну који је основ за подношење предлога за извршење,
- ▶ што значи да се дужник приликом делимичног плаћања позвао управо на спорни рачун.

Да ли извршни дужник има право да оспори испуњеност формалних услова за доношење решења о извршењу на основу веродостојне исправе (нпр. да му опомена није уручена), а да при томе не оспорава потраживање?

- ▶ Приговор се не може изјавити због неиспуњености неког формалног услова за доношење решења о извршењу, а да се при томе не оспорава потраживање.
- ▶ Приговор изјављен искључиво због формалних недостатака, као што је оспоравање пријема опомене, суд ће одбацити.

Каква је одлука суда када је решење о извршењу донето против предузетничке радње, која је у моменту доношења решења била активна у АПРу, али се у поступку доставе решења утврди да је предузетник преминуо пре подношења предлога за извршење?

- ▶ Извршни суд такав поступак обуставља,
- ▶ будући да нема овлашћење да своје решење о извршењу укине или стави ван снаге,
- ▶ нити постоје услови за даље вођење поступка,
- ▶ јер не постоји странка против које би поступак био вођен, нити је постојала у моменту покретања поступка.

Ко одлучује о неблаговременом приговору против решења о извршењу на основу веродостојне исправе јавног извршитеља?

- ▶ О приговору против решења јавног извршитеља у сваком случају одлучује веће надлежног суда, које ће приговор одбацити уколико утврди да је исти неблаговремен.

На који начин се примењује одредаба чл. 548. Закона о привредним друштвима ако је извршни дужник брисан након спроведеног поступка принудне ликвидације, а има два члана са оделима од по 50%?

- ▶ Нема услова за примену чл. 548. став 3. Закона о привредним друштвима, јер не постоји контролни члан брисаног извршног дужника.
- ▶ Извршни поверилац своје потраживање може остварити у парничном поступку у коме би се утврдила одговорност чланова брисаног друштва за обавезе друштва у зависности од висине вредности примљене имовине, која у смислу става 1. овог члана постаје имовина чланова.

ВРАЋАЊЕ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ

- ▶ Према чл. 28. Закона о извршењу и обезбеђењу враћање у пређашње стање дозвољено је због пропуштања рока за изјављивање правног лека против решења о извршењу.

Да ли се захтев за отклањање неправилности због неуредне доставе решења о извршењу сматра предлогом за враћање у пређашње стање или захтевом за отклањање неправилности?

- ▶ Како достављање решења о извршењу није радња спровођења извршења, захтев за отклањање неправилности не може се поднети због неуредне доставе решења о извршењу.
- ▶ У случају неуредне доставе решења о извршењу, странка има право да поднесе предлог за укидање потврде правноснажности и извршности и да захтева да суд изврши уредну доставу решења.

Какву одлуку доноси веће ако утврди да ја основан предлог за враћање у пређашње стање, поднет након спроведеног извршења из разлога неуредне доставе решења о извршењу?

- ▶ Овакав предлог има карактер захтева за укидање потврде правноснажности и извршности, о коме ће одлучити извршни судија.
- ▶ Уколико исти усвоји, извршиће уредну доставу решења о извршењу извршном дужнику, након чега ће за извршног дужника почети да тече рок за изјављивање приговора.

Како поступити када извршни дужник уз предлог за враћање у пређашње стање не достави приговор?

- ▶ Уколико извршни дужник уз предлог за враћање у пређашње стање не достави приговор, било у форми посебног поднеска или у истом поднеску којим је предложено враћање у пређашње стање,
- ▶ суд ће такав предлог одбацити као неуредан, применом чл. 113. став 2. Закона о парничном поступку.

Да ли је против решења већа којим се одлучује о предлогу за враћање у пређашње стање дозвољен правни лек?

- ▶ Чланом 24. став 4. Закона о извршењу и обезбеђењу прописано је да се против решења којим је одлучено о приговору може изјавити жалба само када је то прописано овим законом.
- ▶ Како закон не садржи изричу одредбу о дозвољености жалбе против одлуке већа о предлогу за враћање у пређашње стање, против овакве одлуке већа правни лек није дозвољен.

Да ли се предлогом за извршење на основу извршне исправе може тражити обрачуната камата на главницу плаћену у доцњи са законском затезном каматом од датума обрачуна уз достављање обрачуна камате?

- ▶ Предлогом за извршење се не би могла захтевати обрачуната камата са процесном каматом од дана подношења предлога, уколико дужник на тај начин није обавезан извршном исправом.
- ▶ Извршни поверилац камату може захтевати тако што ће навести износ главнице као основице за обрачун камате и период у коме се камата има обрачунати, са доказом о датуму измирења главног дуга од стране извршног дужника.

Како применити правила о урачунавању уколико извршни дужник није приликом плаћања дао изјаву шта плаћа?

- ▶ Уколико је извршни дужник делимично измирио обавезу по извршној исправи, не наводећи да ли плаћа главни дуг, камату или трошкове, у извршном поступку ради наплате преосталог дела потраживања могућа је примена правила о урачунавању.
- ▶ Предлог за извршење би требало одредити тако што ће бити наведено целокупно потраживање из извршне исправе, уз навођење да се исто умањује за износе извршених уплата, као и навођење датума уплата и то приманом правила о урачунавању из чл. 312. Закона о облигационим односима.

Да ли треће лице у извршном поступку има право на правни лек на одлуку којом је одлучено о његовом приговору?

- ▶ Закон не даје право трећем лицу на изјављивање правног лека против решења о одбијању или одбацивању приговора,
- ▶ већ прописује право трећег лица да у року од 30 дана од дана пријема решења о одбацивању или одбијању приговора покрене парнични поступак ради утврђења да је извршење на предмету недозвољено.

**Примена члана 48.
Закона о извршењу и обезбеђењу**

Да ли уговори о промени повериоца и дужника из чл. 48. ЗИО, морају бити достављени у прилогу предлога за извршење у оригиналу, овереној копији или препису у смислу чл. 62. и 59. ЗИО?

- ▶ Уговор о промени повериоца или дужника потребно је приложити у оригиналу, оверен од стране јавног бележника или оверени препис или фотокопију уговора којим се потврђује да су препис или фотокопија верни оригиналу.

Да ли су испуњени формални услови да се одреди промена извршног повериоца, ако је решење о извршењу донето ради наплате новчаног потраживања из извршне исправе – пресуде, а стицалац потраживања је као доказ стицања доставио оверени уговор о уступању потраживања из уговора о кредиту, који је био предмет парничног поступка у коме је донета извршна исправа?

- ▶ Уговор о уступању потраживања оверен код јавног бележника у оригиналу или овереном препису или фотокопији представља доказ у смислу члана 48. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу да је обавеза са извршног повериоца из извршне исправе и решења о извршењу пренета на треће лице-стицаоца.

**Примена члана 90. Закона о
извршењу и обезбеђењу**

Какву одлуку треба да донесе ИПВ веће када извршни дужник уз приговор достави доказ да је платио дуг у року од 8 дана од дана пријема решења о извршењу?

- ▶ Уколико извршни дужник достави доказ о испуњењу обавезе у парииоционом року из решења о извршењу, веће доноси решење да се поступак наставља као поступак по приговору против платног налога и истим решењем одређује застој извршног поступка до окончања парничног поступка, у коме се утврђује да ли је обавеза измирена и када, што је од значаја и за одлуку о трошковима поступка.

Да ли извршни судија доноси решење о наставку извршног поступка са којим се застало до правноснажног окончања парничног поступка, у ситуацији када је донета правноснажна пресуда којом је решење о извршењу одржано на снази?

- ▶ Након правноснажности пресуде, којом је решење о извршењу одржано на снази, судија појединац доноси решење о наставку поступка извршења, било на предлог извршног повериоца, било по службеној дужности.

Извршење на основу извршне исправе

Да ли има места одбацивању предлога за извршење који је поднет на основу решења о извршењу као извршне исправе, а које не садржи потврду извршности обзиром да је јавни извршитељ обуставио поступак извршења у коме је донето решење о извршењу због неуплаћеног предудјма од стране извршног повериоца, а да пре тога није извршио доставу решења о извршењу?

- ▶ На основу одлуке која није ни правноснажна ни извршна не може дозволити извршење.
- ▶ Предлог за извршење поднет на основу такве одлуке се одбацује.

Да ли је суд надлежан да одлучује о предлогу за извршење, којим је тражено да се извршни дужници, од којих један припада категорији директних или индиректних корисника буџетских средстава, солидарно обавежу да намире новчано потраживање?

- ▶ За одлучивање о предлогу за извршење по коме је као један од солидарних извршних дужника означено лице које је директни или индиректни корисник буџета, надлежан је јавни извршитељ.

На који начин се обавезе може ослободити извршни дужник, према коме је одређена неновчана обавеза, уз право да се од испуњења те обавезе може ослободити плаћањем одређеног износа или испуњењем неке друге чинидбе одређене у извршној исправи?

- ▶ Извршни дужник може да плати новчани износ или да предузме чињење све док извршни поверилац делимично не прими испуњење неновчане обавезе и на тај начин се ослобађа неновчане обавезе.

Да ли се предлогом за извршење може тражити да се извршење ради наплате главног дуга, камате и трошкова, спроведе преносом новчаних средства на рачун пуномоћника адвоката на основу датог пуномоћја од стране извршног повериоца?

- ▶ Извршење се не може одредити тако да у решењу као извршни поверилац буде означено лице које је поверилац по извршној или веродостојној исправи, а да се главни дуг са каматом пренесе на рачун пуномоћника извршног повериоца.
- ▶ Када би пуномоћник био означен као извршни поверилац на кога је прешло потраживање у смислу члана 48. ЗИО, извршење би се могло одредити, али у корист пуномоћника као стицаоца потраживања.

Да ли је извод из регистра финансијског лизинга извршна исправа подобна за доношење решења о извршењу ради одузимања предмета лизинга? Да ли пре одлуке о предлогу за извршење треба водити рачуна о испуњености услова из члана 30. Закона о финансијском лизингу?

- ▶ Према одредбама члана 41. став 3. ЗИО извод из регистра финансијског лизинга је извршна исправа.
- ▶ На поступак одузимања предмета лизинга примењују се одредбе чланова 29. и 30. Закона о финансијском лизингу, с тим да уз предлог не мора бити приложен споразум из чл. 30. став 1. и 2. Закона о финансијском лизингу.

**Ко је надлежан за спровођење мере обезбеђења
забране располагања имовином, суд или јавни
извршитељ?**

- ▶ **Забрана располагања имовином је обавеза из члана 4. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, па је за спровођење такве мере надлежан суд који је привремену меру и донео.**

Да ли је дозвољено одређивање привремене мере забране продаје непокретности оптерећене хипотеком, уколико није поднет предлог за извршење усмерен на продају те непокретности, имајући у виду одредбу чл. 455. Закона о извршењу и обезбеђењу?

- ▶ Одредбом члана 455. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу прописано је да није дозвољено одређивање привремене мере којом би се забранило спровођење извршења.
- ▶ У ситуацији када није одређено извршење на предметној непокретности, дозвољена је привремена мера забране извршном дужнику да располаже непокретношћу.

Које одредбе Закона о извршењу и обезбеђењу се примењују у поступку противизвршења када се предлаже одлагање?

- ▶ У поступку противизвршења примењују се одредбе ЗИО које се примењују у извршном поступку након доношења решења о извршењу, па и одредбе чланова 120-125. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Да ли се у извршном поступку могу продати акције које извршни дужник има код фирме у стечају?

- ▶ Одредбама члана 63. став 1. тачка 3. Закона о хартијама од вредности прописано је да се хартијама од вредности може трговати под условом да против емитента није покренут поступак санације, стечаја или ликвидације.
- ▶ Дакле, не може се трговати акцијама правног лица у стечају, па се не може ни спровести извршни поступак на њима.

Да ли је дозвољен прекид извршног поступка због решавања претходног питања у ситуацији када је током поступка над извршним дужником-страним правним лицем отворен инострани стечајни поступак, а није правноснажно окончан ванпарнични поступак пред домаћим судом ради признања страног решења о отварању стечајног поступка?

- ▶ Питање признања стране судске одлуке - решења о отварању стечаја има прејудицијални у значај у односу на поступак спровођења извршења, обзиром да од исхода тог поступка зависи даље спровођење извршења, па је потребно прекинути поступак извршења до окончања поступка признања страног решења о отварању поступка стечаја.

Трошкови поступка

Да ли трошак за састав обавештења Министарству финансија о намери подношења предлога за извршење против болнице спада у трошак на који има право извршни поверилац?

- ▶ У смислу члана 34. Закона о извршењу и обезбеђењу извршни дужник је дужан да накнади извршном повериоцу трошкове који су били потребни за вођење извршног поступка, укључујући и трошак на име састава обавештења из чл. 300. став 5. Закона, јер је обавеза обавештавања Министарства законска обавеза извршног повериоца.

На чији терет падају трошкови извршног поступка пред јавним извршитељем на име превода са мађарског језика поднеска извршног дужника који је мађарски држављанин са пребивалиштем у Републици Србији и решења јавног извршитеља са српског на мађарски језик, а у питању је подручје суда у коме мађарски језик није у службеној употреби?

- ▶ Трошкови превођења на језик извршног дужника – страног држављанина представљају потребне трошкове, које претходно сноси извршни поверилац.
- ▶ Извршни дужник дужан је да извршном повериоцу, на његов захтев, надокнади трошкове који су били потребни ради вођења извршног поступка, укључујући и трошкове превођења.

Да ли извршни поверилац има право на накнаду трошкова прибављања потврде правноснажности и извршности од стране пуномоћника адвоката, уколико пресуду није донео суд којем је поднет предлог за извршење?

- ▶ Извршни поверилац нема право на накнаду трошкова за прибављање потврде правноснажности.
- ▶ Када је у питању потврда извршности која је у описаној ситуацији неопходна, за прибављање исте адвокату припада 20% награде прописане за поднеске којима се покреће поступак у којем су одлуке донете.
- ▶ Неопходно је да је пуномоћник адвокат од надлежног суда и прибавио потврду о извршности.

Да ли треће лице има право на накнаду трошкова поводом изјављеног приговора трећег лица уколико је са истим успео и на чији терет падају ти трошкови?

- ▶ Треће лице има право на накнаду трошкова у извршном поступку само у поступцима који се воде по Закону о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, бр. 106/2015, 106/2016, 113/2017 и 54/2019)
- ▶ Трошкове које је треће лице имало ради подношења приговора трећег лица, који приговор је усвојен, падају на терет извршног дужника, јер он коначно сноси све трошкове извршног поступка.

Хвала на пажњи